

РОЛЬ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ ОТРИМАННЯ НАУКОВОГО ЗНАННЯ

*«Студента не треба «наповнити»,
його треба запалити як факел»
Д. Дідро*

Перехід до нової освітньої парадигми вимагає відмови від застарілих форм організації навчального процесу, орієнтованих студента на пасивне сприйняття викладеного викладачем матеріалу на користь нових, які здатні включити його в процес творчого осмислення і перетворення отриманої інформації. Однією з таких форм є самостійна робота.

Самостійна робота студентів — це діяльність, спрямована на формування умінь і наукових навичок, необхідних для вирішення пізнавальних завдань, що сприяють формуванню потреби та готовності до подальшої самоосвіти, до оволодіння досвідом творчої діяльності. Основними видами самостійної роботи є самостійна робота студента, що підлягає контролю в аудиторії, а також розробка та захист групового науково-дослідного проекту. Абсолютно очевидним є те що, організація контролю самостійної роботи студента в першу чергу вимагає від викладача підготовку різноманітних змістовно-наповнених завдань, які студенти будуть виконувати в його присутності.

Зокрема, в своїй практиці викладання науки «Міжнародна економіка» доцільним вважаю проведення усіх семінарських занять з використанням таких інноваційних технологій, як: ділові ігри, кейси, мозкові штурми, робота в малих групах, рішення завдань з їх подальшим обговоренням, дискусії, колоквиуми, семінари-конференції. Ефективність і зручність такої форми роботи обумовлюється тим, що: по-перше, відпадає необхідність в усному опитуванні в традиційній формі, коли студенти просто відтворюють заздалегідь завчений текст; по-друге, надає можливість викладачу оцінити кожного студента на кожному занятті, що, в свою чергу, збільшує мотивацію до активної роботи і відвідування занять; по-третє, формуються передумови для зміни ролі студентів з пасивних слухачів на активних суб'єктів процесу отримання наукового знання.

До прикладу, можна навести спосіб опанування теми «Глобалізація економічного розвитку» за допомогою технології «відкритого простору», що дозволяє в межах одного аудиторного заняття великій групі студентів прийняти безпосередню участь у постановці основних проблем теми, їх подальшому дослідженні, обговоренні та визначенні спільного висновку, що включає суб'єктивне судження та пропозиції щодо вирішення проблеми. Робота в такому форматі передбачає дотримання таких базових правил, як: правило свободи, правило відповідальності, правило прийняття, правило ієрархії.

У свою чергу виконання групового дослідницького проекту як форми організації самостійної роботи студентів має ряд переваг, зокрема: по-перше, студенти не тільки освоюють сучасні способи пошуку та систематизації інформації, комп'ютерні технології, методи і прийоми економічного аналізу, але і обмінюються отриманими знаннями, навчаючи один одного без участі викладача; по-друге, вони вчаться викладати отримані відомості максимально стисло та систематизовано; по-третє, шляхом продуманого формулювання завдання можна практично виключити плагіат і копіювання готових текстів, націливши студентів на творчий пошук і заохочуючи креативність їх мислення.

Зокрема, доцільним є використання досвіду проектної роботи при опануванні теоретичних концепцій і підходів у межах основних тем науки «Міжнародна економіка», коли студентам пропонується сформувати робочі групи у складі 5 учасників (біограф, теоретик, практик, критик, редактор) які відповідно до відведеної їм ролі і приймають участь у захисті роботи.

*Ільницький Д.О., к.е.н., доц.
кафедри міжнародної економіки*

МЕТА І ЗМІСТ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ: ПОШУК ОПТИМАЛЬНОГО РІШЕННЯ

Даний матеріал присвячуємо тому, що все в межах університету в сучасних умовах має починатися з його *місії*, яку різні університети визначають по-різному, у тому числі виходячи з їх бачення майбутнього. Виходячи з місії функціонування університету майбутні студенти можуть визначити для себе мету навчання у ньому, а сам університет наситити навчання тим змістом, що даватиме можливість для реалізації місії. В будь-якому випадку вирішення питання змісту освіти є не тільки індивідуальним завданням для кожного університету, освітньої програми чи курсу, але і кожного студента.

Розглянемо приклади місій провідних дослідницьких університетів світу. Як і всі великі дослідницькі університети, Єйль має тристоронню місію: створювати, зберігати і поширювати знання [2]. Єйль намагається виконувати кожну частину своєї місії на самому високому рівні майстерності, нарівні з кращими інституціями в світі. Цей університет прагне залучати різні групи виключно талановитих чоловіків і жінок по всій країні і по всьому світу та виховувати їх для лідерства в науці, професії і суспільстві.

Цікаво, що один з найкращих університетів світу Гарвард немає офіційно сформульованої місії, але її мають його підрозділи. Наприклад, Коледж Гарварду, що відповідає за магістерський рівень підготовки, прагне до створення знань, щоб відкрити уми студентів до знання, і щоб дозволити студентам в максимально використати свої освітні можливості [3]. Схожа ситуація в університеті Стенфорд, де його Вища школа бізнесу бачить свою місію у створенні ідей, які поглиблюватимуть і розвиватимуть розуміння управління з ідеями формування інноваційних, принципових і проникливих лідерів, які змінюватимуть світ [4].

Місія Університету Мічигану полягає у служінні народів Мічигану і світу через надання ним переваг у створенні, передачі, зберіганні та застосуванні знань, художніх і наукових цінностей і формуванні лідерів і громадян, які будуть змінювати сьогодення і збагатять майбутнє [1]. Університет штату Чикаго є державним комплексним університетом, який забезпечує доступ до вищої освіти для студентів з різних верств суспільства і різними освітніми потребами. Університет сприяє інтелектуальному розвитку та успіху своїх студентів через строгий, позитивний і трансформуючий освітній досвід [5]. Він відданий викладанню, науковим дослідженням, обслуговуванню і розвитку громад, включаючи соціальну справедливість, лідерство і підприємництво.

Місія Масачусетського інституту технологій полягає у просуванні знань і навчанні студентів у науці, техніці та інших галузях освіти для найкращого служіння країні та світу в ХХІ столітті [6]. Інститут прагне до генерування, поширення та зберігання знань і в роботі з іншими довести це знання, щоб вирішувати найбільші виклики у світі. Він присвячує роботу надання різноманітного студентському співтовариству освіти, яка поєднує в собі ретельні академічні дослідження і хвилювання від відкриттів за підтримки та інтелектуальної стимуляції. У кожному члені вони прагнуть розвивати здібності і пристрась до роботи розумно, творчо і ефективно на благо людства.

З нашої точки зору, саме такі визначення місій наведених провідних університетів США зобов'язують їх наповнювати навчання таким змістом, який дає можливість випускникам творчо та плідно працювати собі на благо, благо своїх громад і країн, час від часу вдячно згадуючи свої університети.

Джерела та література:

1. Офіційний сайт університету Мічигану <http://president.umich.edu/mission.php>
2. Офіційний сайт університету Єйль <http://www.yale.edu/about/mission.html>
3. Офіційний сайт університету Гарвард <http://www.harvard.edu/faqs/mission-statement>
4. Офіційний сайт університету Стенфорд <http://www.gsb.stanford.edu/about/mission.html>
5. Офіційний сайт університету штату Чикаго <http://www.csu.edu/news/missionvisioncorevalues.htm>
6. Офіційний сайт Масачусетського інституту технологій <http://web.mit.edu/mission.html>

Ільницький Д.О., к.е.н., доцент